

Correspondentieadres
Postbus 2875
3500 GW UTRECHT

Vaste Commissie Onderwijs Eerste Kamer
t.a.v. drs. F.J. Bergman, griffier
Postbus 20017
2500 EA 's-GRAVENHAGE

Datum 8 juni 2012 Betreft reactie namens bonden
Briefnr. 586218 RR/AK Onderwerp wetsvoorstel onderwijstijd
Inlichtingen 030 298 92 35

Geachte leden van de Vaste Commissie,

In de nadere memorie van antwoord bij bovengenoemd wetsontwerp (gedateerd 1 juni 2012) gaat de minister van OCW in op de door uw Kamer in het nader voorlopig verslag gestelde vragen.

Naar aanleiding van dit antwoord, en in voorbereiding op de plenaire behandeling, zien wij ons genoodzaakt nogmaals onze teleurstelling te uiten over de plannen van de minister.

De voorliggende wijziging van de Wet 'Onderwijstijd' kan immers niet rekenen op draagvlak in de sector voortgezet onderwijs. Anders dan de minister beweert, bemoeit zij zich via het plan wel degelijk met afspraken tussen de sociale partners. Bovendien is het voorstel een moeizaam compromis dat tot stand kwam in een andere politieke realiteit: de minister heeft bij de urennorm van 1040 uur altijd gewezen op de noodzaak van een compromis met gedoogpartner PVV. Nu het kabinet is gevallen is er geen grond meer om deze norm overeind te houden. Op het punt van medezeggenschap van leerlingen en ouders volhardt de minister in het herhalen van haar argumenten. Ondanks het ontbreken van enig draagvlak, een negatief advies van de Raad van State en zeer kritische opmerkingen van een aantal leden van uw commissie.

Door deze opstelling van de minister heeft de voorgestelde wetswijziging niet aan deugdelijkheid gewonnen. Graag willen we een aantal punten nadrukkelijk onder uw aandacht brengen.

Vrije dagen en de cao

De minister spreekt zichzelf in haar antwoord tegen: "Het wetsontwerp stelt dus geen regels met betrekking tot het aantal dagen dat leraren moeten werken, maakt geen inbreuk op de verantwoordelijkheid van cao-partijen en grijpt niet in de geldende cao in", staat te lezen op pagina 4 van de nadere memorie van antwoord. Uit de rest van haar antwoord blijkt echter duidelijk dat zij dit alles juist wel probeert te doen. Dit lichten wij graag toe:

In de geldende CAO-VO is een afspraak gemaakt voor het geval de zomervakantie bij wet wordt verkort van zeven naar zes weken. De cao zegt dat de leraren dan elders in het jaar ter compensatie vijf vrije dagen krijgen. In het voorliggende

wetsontwerp probeert de minister echter te bereiken dat de leraren maximaal drie vrije dagen krijgen ter compensatie van de vijf dagen kortere zomervakantie. Daardoor zouden de leraren dus twee vrije dagen moeten inleveren en dat is wel degelijk een inbreuk op de cao.

Volgens het wetsvoorstel kunnen er (buiten de weekenden, algemene feestdagen en vakanties) nog maximaal twaalf lesvrije dagen zijn. Daarmee is voor de leerlingen een minimum van 190 lesdagen gegarandeerd. Hierin kunnen wij ons volledig vinden. Het probleem is echter dat de minister ten aanzien van negen van die twaalf dagen de bijkomende voorwaarde wil stellen dat leraren dan in ieder geval niet vrij mogen zijn.

Zo schrijft zij bijvoorbeeld op pagina 3 van de nadere memorie van antwoord: "Met de zinsnede 'ten behoeve van het verrichten van andere taken' in het voorgestelde artikel 6f vierde lid, WVO, wordt inderdaad als voorwaarde gesteld dat andere taken worden verricht dan het verzorgen van onderwijs." De maximaal negen voor de leerlingen lesvrije dagen op grond van artikel 6f, vierde lid, mogen volgens de minister dus alleen worden gegeven op voorwaarde dat de leraren (of minstens een deel van hen) op die dagen wel werken.

Op deze wijze doorbreekt de minister de geldende cao-afspraken inzake de vijf compensatiedagen. Ook stelt ze regels ten aanzien van de dagen waarop leraren al dan niet moeten werken.

Door deze voorwaarden te stellen treedt zij feitelijk buiten haar bevoegdheden en begeeft zij zich op een terrein dat volgens de Wet op het voortgezet onderwijs is voorbehouden aan cao-partijen. Op dit punt is het wetsvoorstel dan ook juridisch niet consistent en ondeugdelijk.

Intussen wordt dit door de leraren ervaren als een zeer onredelijke aanval op hun arbeidsvoorwaarden. Temeer daar dit alles geen enkel doel dient in het kader van het realiseren van de onderwijstijd. Zo zijn de minimaal 190 lesdagen die de minister voorstaat, en waar wij ons zoals gezegd prima in kunnen vinden, ook heel goed realiseerbaar zonder in te grijpen in de vrije dagen van het personeel.

In een sector die vanwege de eenzijdig opgelegde nullijn en de hoge werkdruk al moeite heeft om voldoende hoogopgeleid personeel te werven, kunnen dit soort onnodige aanvallen op de secundaire arbeidsvoorwaarden een extra argument zijn om niet voor een lerarenopleiding en een loopbaan in het onderwijs te kiezen.

De 1040 uur

De minister heeft de 1040 uur, waarvoor in het onderwijsveld geen enkel draagvlak bestaat, steeds verdedigd met het argument dat zij een politiek compromis moest sluiten met de PVV. Hoe kan het dan dat de minister, nu de PVV als gedoogpartner is weggefallen, nog steeds blijft vasthouden aan 1040 uur? Binnen de coalitie waar het demissionaire kabinet thans op steunt, kan de wetswijziging op aanmerkelijk minder draagvlak rekenen.

Medezeggenschap leerlingen en ouders

Op dit punt blijft de minister in strijd met het advies van de Raad van State en de kritiek vanuit het onderwijsveld slechts haar eerdere argumenten herhalen. Opmerkelijk, omdat leden van uw commissie in eerdere reacties ten minste even kritisch waren en terecht wezen op de dubbele boodschap van de wettekst: enerzijds de toezegging dat ouders en leerlingen geen invloed krijgen op de invulling van het onderwijs, anderzijds allerlei aanvullende teksten die deze stelling tegenspreken.

Al deze voorstellen van de minister hebben helaas niet bijgedragen aan een constructieve sfeer waarin sector en politiek met vereende krachten aan de kwaliteit van het onderwijs werken. Ze hebben integendeel geleid tot een golf van

verontwaardiging in het vo en een staking op 26 januari, waarbij meer dan twintigduizend werknemers uit het vo hun ongenoegen over de plannen uitten in een volgepakte Jaarbeurs te Utrecht.

Gezien het bovenstaande willen wij u nogmaals dringend vragen het wetsvoorstel in zijn huidige vorm niet aan te nemen. En in ieder geval de ruimte te scheppen om in goed overleg alsnog te komen tot een wet die wel op een breed draagvlak kan rekenen.

Met vriendelijke groet,

Joany Krijt
CNV Onderwijs

Jilles Veenstra
FvOv

Gijsbert Boggia
Abvakabo FNV

Ton Rolvink
Algemene Onderwijsbond